

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
РАДИ «ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

**ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти
забезпечення якості дошкільної освіти**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри педагогіки

(протокол № 5 від 29.05.2026)

Завідувач кафедри

Дарія Біда

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 4 від 04.06.2026 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло Хобзей

Львів 2026

Розробники: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (**Максимів О.М.**, старший викладач кафедри педагогіки КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»); **Білан О.І.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»; **Дух О.П.**, старший вихователь, вихователь-методист ЗДО (ясла-садок) №69 Львівської міської ради; **Лоїк Г.Б.**, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри освітньої політики КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»; **Саф'янюк З. Г.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітньої політики КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»).

Напрямок: забезпечення науково – методичного рівня освітнього процесу, спрямованого на забезпечення якісної дошкільної освіти.

Розроблено на основі типової програми:

Термін дії програми: з 01 червня 2026 року по 01 червня 2031 рік

Рецензенти:

Біда Дарія Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, Заслужений учитель України, завідувач кафедри педагогіки КЗ ЛОР «ЛОППО»,

Шиян О.І., кандидат педагогічних наук, доктор наук з державного управління, професор кафедри освітньої політики КЗ ЛОР «ЛОППО».

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: Сучасний етап розвитку суспільства вимагає від закладів дошкільної освіти (ЗДО) гнучкості, впровадження нових інтелектуальних інструментаріїв, педагогічних та інформаційних технологій. Актуалізується потреба у модернізації професійного потенціалу вихователів, розвитку їхньої інформаційно-цифрової компетентності, впровадженні системи критеріїв оцінювання якості освіти (зокрема ECERS-3), а також створенні інклюзивного та дружнього до дитини розвивального простору.

Цільова група: вихователі закладів дошкільної освіти.

Обсяг(тривалість) : 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Особливості реалізації програми: немає.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: поглиблення професійної компетентності вихователів ЗДО у контексті засвоєння перспективних підходів щодо забезпечення якості дошкільної освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- опанування нових педагогічних та інформаційних технологій;
- модернізація професійного потенціалу як системного показника готовності до інноваційної діяльності;
- розвиток інформаційно-цифрової компетентності педагога;
- набуття знань щодо системи критеріїв оцінювання якості дошкільної освіти (ECERS-3);
- створення інклюзивного освітнього середовища;
- створення дружнього до дитини розвивального простору.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

Удосконалення раніше набутих компетентностей відповідно до професійного стандарту за професією «Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерством економіки України від 19.10.2021 року № 755-21:

Б1. Здоров'язбережувальна компетентність - здатність створювати безпечні, здорові та психологічно комфортні умови перебування дітей у ЗДО.

В1. Емоційно-етична компетентність - здатність виявляти емпатію та толерантність у спілкуванні, створювати атмосферу довіри та психологічного благополуччя.

В2. Компетентність педагогічного партнерства - здатність до ефективної взаємодії та конструктивного діалогу з батьками (законними представниками) вихованців.

A2.4. Інклюзивна компетентність - здатність підтримувати дітей із особливими освітніми потребами (ООП) та створювати інклюзивне освітнє середовище.

Соціально-особистісна компетентність - здатність до адаптивності, гнучкості та прийняття виважених рішень у нестандартних ситуаціях.

Цифрова компетентність - готовність використовувати дистанційні технології для забезпечення неперервності навчання та комунікації з учасниками освітнього процесу в онлайн-форматі.

Очікувані результати навчання:

- демонструє вміння організовувати освітній процес, спрямований на забезпечення якості дошкільної освіти;
- вміє використовувати основні комп'ютерні та онлайн-технології для освітнього процесу в ЗДО;
- ознайомлений з особливостями роботи з дітьми з особливими освітніми потребами (ООП) та залученням їх в освітній процес.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється на засадах об'єктивності, прозорості та орієнтованості на розвиток професійних компетентностей, відповідно до очікуваних результатів навчання. Результати навчання оцінюються за 100-бальною системою.

Практичне завдання – 60 балів, підсумкове тестування (20 запитань) – 40 балів (1 правильна відповідь = 2 бали). Результати вважаються зарахованими, якщо слухач набрав сумарно 70 і більше балів за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

Практичне завдання

Назва вправи	Завдання	Вимоги	Максимальний бал
Проектування сюжетно-ігрового заняття на основі дидактичної казки	Скласти та детально описати сценарій (або фрагмент) інтегрованого сенсорно-пізнавального заняття у формі подорожі для дітей раннього чи молодшого дошкільного віку на основі оригінальної дидактичної казки.	1. Тему заняття, вікову групу та перелік конкретних сенсорних еталонів (колір, геометрична форма, величина, розташування у просторі), які будуть засвоюватися чи закріплюватися. 2. Текст авторської дидактичної казки (до 150 слів), сюжет якої	20

		<p>містить проблемні ситуації, що змушують дітей виконувати сенсорні дії (наприклад: допомогти тваринці знайти будиночок за кольором, викласти доріжку з фігур тощо).</p> <p>3. Детальний опис дій вихователя та дітей на кожному етапі сюжетної подорожі, а також приклади запитань вихователя, що спонукають до обстеження предметів (дотиком, зором) та порівняння.</p> <p>4. Перелік наочних та дидактичних посібників, що використовуються (екологічність та безпека матеріалів).</p>	
Конструювання безпечного ІІІ-запиту за формулою	Скласти текстовий запит (промпт) до ChatGPT/Copilot/Gemini для розробки ідей ранкового кола відповідно до обраної теми тижня.	Промпт має відповідати формулі (Роль + Контекст + Завдання + Обмеження/Формат). Слухач повинен продемонструвати дотримання правил кібербезпеки та гігієни даних (повна відсутність реальних імен дітей, назв та адрес ЗДО у тілі запиту).	10
«Генерація та критична адаптація конспекту заняття».	Згенерувати за допомогою ІІІ детальний план-конспект інтегрованого заняття (наприклад, «Таємниці весняного лісу») для вашої групи у якій ви працюєте.	Здійснити аналіз отриманої відповіді чат-бота, письмово зафіксувати 2-3 потенційні помилки ІІІ (наприклад, занадто складна лексика для середньої групи або	10

		невідповідність тривалості занять фізіологічним нормам віку) та надати остаточний відкоригований варіант конспекту.	
«Розробка дидактичного посібника / інтерактивної гри з фінансової грамотності»	Розробити детальну схему-конспект оригінальної авторської дидактичної гри або інтерактивного посібника (наприклад, лепбука, бізіборда, карткової сюжетно-рольової гри) для формування соціально-фінансової грамотності дошкільників вашої групи.	Розроблений план-конспект має містити: 1. Назву гри, вікову групу, мету та комплекс завдань (навчальні, розвивальні, виховні). 2. Перелік матеріалів та обладнання (пріоритет віддається екологічним та утилітарним матеріалам, що виготовляються власноруч). 3. Словникову роботу (введення фінансових понять, наприклад: <i>бюджет, обмін, товар, послуга, витрати, заощадження</i>). 4. Детальні правила гри та покроковий ігровий алгоритм (дії вихователя та дії дітей). 5. Варіанти ускладнення гри та її адаптації для індивідуальної роботи.	20

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат відповідно до встановленого зразка обсягом 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Вартість: 650 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 6-ти модулів та 13-ти взаємопов'язаних тем. Після опрацювання модулів передбачено виконання практичного завдання. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 20 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, - 100 балів. Прохідний бал – 70. Учасники, які успішно пройшли навчання відвідування не менше 50% аудиторних занять, виконали практичне завдання та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них 8 год – лекційні заняття, 14 год – практична робота, 6 год – самостійна робота, 2 год – контрольні заходи (тестування).

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
Модуль 1. Якісна дошкільна освіта – пріоритетний напрям роботи закладу дошкільної освіти					
Інтеграційно – мотиваційне заняття. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою. Формування очікувань учасників.		1			1
Тема 1.1. Шляхи підвищення якості дошкільної освіти	1				1
Разом за модулем:	1	1			2
Модуль 2. ECERS-3 – система критеріїв оцінювання якості дошкільної освіти					
Тема 2.1. Методика ECERS-3: міжнародна методика з оцінювання якості дошкільного освітнього середовища	1				1
Тема 2. Використання Шкали для організації освітнього середовища в закладах дошкільної освіти за критеріями якості методики ECERS-3		3			3
Разом за модулем:	1	3			4

Модуль 3. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі: нетрадиційний аспект роботи					
Тема 3.1. Нетрадиційні підходи роботи сенсорно-пізнавального розвитку дітей дошкільного віку	2				2
Тема 3.2. Формування сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку		2	2		4
Разом за модулем:	2	2	2		6
Модуль 4. Штучний інтелект для вихователя ЗДО					
Тема 4.1. Перший крок у ІІІ без страху	1				1
Тема 4.2. Створення планів та конспектів за 5 хвилин		1	1		2
Тема 4.3. Створення картинки та розмальовки для занять за допомогою ІІІ		1	1		2
Тема 4.4. Спілкування з батьками вихованців у батьківських чатах		1			1
Разом за модулем:	1	3	2		6
Модуль 5. Фінансова грамотність. Що? Чому? і Як?					
Тема 5.1. Сучасні напрямки роботи педагога у формуванні соціальної компетентності та навичок фінансової грамотності дошкільнят	2				2
Тема 5.2 Тренінг «Життєвий капітал»		2	2		4
Разом за модулем:	2	2	2		6
Модуль 6. Шляхи реалізації інклюзивного навчання дітей дошкільного віку					
Тема 6.1. Інклюзивне освітнє середовище в закладі дошкільної освіти	1				1
Тема 6.2. Особливості роботи з дітьми дошкільного віку в інклюзивному освітньому просторі		3			3

Разом за модулем:	1	3			4
Підсумкові заходи (тестування)				2	2
Усього	8	14	6	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Якісна дошкільна освіта – пріоритетний напрям роботи закладу дошкільної освіти.

Тема 1.1. Шляхи підвищення якості дошкільної освіти. Ключові показники якості дошкільної освіти. Вимоги до результатів навчання та компетентностей дитини. Якість змісту освітнього процесу спрямований на розвиток дитини. Формування життєвих та академічних навичок дошкільника

Модуль 2. ECERS-3 – система критеріїв оцінювання якості дошкільної освіти.

Тема 2.1.Методика ECERS-3: міжнародна методика з оцінювання якості дошкільного освітнього середовища. Чому ECERS-3? Засади та філософія ECERS-3. Назви підшкал та приклади параметрів. Як проходить дослідження. Хто такі експерти ECERS-3.

Тема 2. 2. Використання Шкали для організації освітнього середовища в закладах дошкільної освіти за критеріями якості методики ECERS-3. Ознайомлення з під шкалами організації освітнього середовища в ЗДО. Аналіз середовища на основі індикаторів підшкал. Відмінності у підходах з організації освітнього простору. Як внести зміни у життя дитячого садка. Шляхи та способи оновлення освітнього процесу. Способи взаємодії всередині команди ЗДО. Розбір частих запитань та ситуацій, що виникають під час проведення дослідження/самоаналізу.

Модуль 3. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі: нетрадиційний аспект роботи

Тема 3.1. Нетрадиційні підходи роботи сенсорно-пізнавального розвитку дітей дошкільного віку. Використання дидактичної казки для сенсорно-пізнавального розвитку дошкільників. Логічні блоки Золтана Дьєнеша у формуванні сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку. Використання ігрових завдань в освітній діяльності дошкільників. Дидактичні ігри сенсорно-пізнавального спрямування для дошкільників.

Тема 3.2. Формування сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку. Моделювання фрагментів занять сенсорно-пізнавального розвитку з використанням дидактичної казки. Перегляд та аналіз відеосюжетів сенсорно-пізнавального розвитку дошкільника.

Модуль 4. Штучний інтелект для вихователя ЗДО.

Тема 4.1. Перший крок у ШІ без страху. Розвиток інформаційно-цифрової компетентності педагога в умовах ШІ навчального середовища. Як відкрити ChatGPT або Copilot в один клік без складних налаштувань. Магічна формула запиту (Промпт). Чому не можна писати в чат прізвища дітей та конфіденційну інформацію.

Тема 4.2. Створення планів та конспектів за 5 хвилин. Спільна робота в різних застосунках ШІ. Створення конспекту заняття про осінь/весну для молодшої групи в прямому ефірі. Копіювання готового шаблону запиту, заміна на свою тему та отримання результату (план-конспект, пальчикова гра, фізкультхвилинка, тощо). Робота над помилками.

Тема 4.3. Створення картинки та розмальовки для занять за допомогою ШІ. Знайомство з інструментами (Canva Magic Media або Bing Image Creator). Складання простих описів. Створення розмальовок: додавання до запиту чарівних слів «чорно-білий контур, розмальовка для дітей». Збереження матеріалу.

Тема 4.4. Спілкування з батьками вихованців у батьківських чатах. Конструктор оголошень. Казкотерапія: генерація короткої казки для вирішення проблеми в групі. Створення швидких загадок.

Модуль 5. Фінансова грамотність. Що? Чому? і Як?

Тема 5.1. Сучасні напрямки роботи педагога у формуванні соціальної компетентності та навичок фінансової грамотності дошкільнят. Актуалізація знань освітнього напрямку «Дитина в соціумі. Соціально-фінансова грамотність» за оновленим Стандартом дошкільної освіти. Як навчити дитину поводитися з грошима? Фінансовий словничок. Критерії, які визначають ефективність розвитку навичок фінансової грамотності у дітей дошкільного віку. Приклади ігор та вправ, які допомагають дитині розвинути фінансову грамотність.

Тема 5.2 Тренінг «Життєвий капітал». Гра для тренування навичок ефективного використання свого часу, активів, компетенцій та інших життєвих ресурсів): тема, мета, основні цілі, очікувані результати, обладнання, тривалість, хід проведення.

Модуль 6. Шляхи реалізації інклюзивного навчання дітей дошкільного віку.

Тема 6.1. Інклюзивне освітнє середовище в закладі дошкільної освіти. Організація інклюзивного освітнього середовища в закладі дошкільної освіти.

Тема 6.2. Особливості роботи з дітьми дошкільного віку в інклюзивному освітньому просторі. Невротичні прояви у дітей дошкільного віку: діагностика та корекція. Арт-терапія – лікування мистецтвом, як метод корекції поведінки невротичних дітей. «Читання» дитячих малюнків. Стрес у дошкільному віці. Колір як засіб пізнання внутрішнього стану дитини. «Спільне малювання» у роботі з

дітьми-аутистами. Арт-терапія для дошкільнят як метод роботи з гіперактивними дітьми. Розвиток мотивації до продуктивної діяльності дітей із ЗПР. Казкотерапія як метод співпраці з дітьми з особливими освітніми потребами.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань:

Практичні завдання (після опрацювання модуля 3).

Практична робота №1 «Проектування сюжетно-ігрового заняття на основі дидактичної казки»:

Завдання: Скласти та детально описати сценарій (або фрагмент) інтегрованого сенсорно-пізнавального заняття у формі подорожі для дітей раннього чи молодшого дошкільного віку на основі оригінальної дидактичної казки.

Вимоги: Робота має містити:

5. Тему заняття, вікову групу та перелік конкретних сенсорних еталонів (колір, геометрична форма, величина, розташування у просторі), які будуть засвоюватися чи закріплюватися.

6. Текст авторської дидактичної казки (до 150 слів), сюжет якої містить проблемні ситуації, що змушують дітей виконувати сенсорні дії (наприклад: допомогти тваринці знайти будиночок за кольором, викласти доріжку з фігур тощо).

7. Детальний опис дій вихователя та дітей на кожному етапі сюжетної подорожі, а також приклади запитань вихователя, що спонукають до обстеження предметів (дотиком, зором) та порівняння.

8. Перелік наочних та дидактичних посібників, що використовуються (екологічність та безпека матеріалів).

Практичні завдання (після опрацювання модуля 4).

Практична робота №2 «Конструювання безпечного ШІ-запиту за формулою».

Завдання: Скласти текстовий запит (промпт) до ChatGPT/Copilot/Gemini для розробки ідей ранкового кола відповідно до обраної теми тижня.

Вимоги: Промпт має відповідати формулі (Роль + Контекст + Завдання + Обмеження/Формат). Слухач повинен продемонструвати дотримання правил кібербезпеки та гігієни даних (повна відсутність реальних імен дітей, назв та адрес ЗДО у тілі запиту).

Практична робота №3 «Генерація та критична адаптація конспекту заняття».

Завдання: Згенерувати за допомогою ШІ детальний план-конспект інтегрованого заняття (наприклад, «Таємниці весняного лісу») для вашої групи у якій ви працюєте.

Вимоги: Здійснити аналіз отриманої відповіді чат-бота, письмово зафіксувати 2-3 потенційні помилки ШІ (наприклад, занадто складна лексика для середньої групи або невідповідність тривалості занять фізіологічним нормам віку) та надати остаточний відкоригований варіант конспекту.

Практичні завдання (після опрацювання модуля 5).

Практична робота №4 «Розробка дидактичного посібника / інтерактивної гри з фінансової грамотності»

Завдання: Розробити детальну схему-конспект оригінальної авторської дидактичної гри або інтерактивного посібника (наприклад, лепбука, бізборда, карткової сюжетно-рольової гри) для формування соціально-фінансової грамотності дошкільників вашої групи.

Вимоги: Розроблений план-конспект має містити:

6. Назву гри, вікову групу, мету та комплекс завдань (навчальні, розвивальні, виховні).

7. Перелік матеріалів та обладнання (пріоритет віддається екологічним та утилітарним матеріалам, що виготовляються власноруч).

8. Словникову роботу (введення фінансових понять, наприклад: *бюджет, обмін, товар, послуга, витрати, заощадження*).

9. Детальні правила гри та покроковий ігровий алгоритм (дії вихователя та дії дітей).

10. Варіанти ускладнення гри та її адаптації для індивідуальної роботи.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 р. № 3788-ІХ (нова редакція). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
2. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти України, затверджений наказом МОН від 12.01.2021 р. № 33). https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
3. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти», затверджений наказом Міністерства економіки України від 19.10.2021 р. № 755-21. <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>

Основна література

1. Шкала оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти (ECERS-3) / Гармс Т., Кліффорд Р. М., Краєр Д. ; пер. з англ. — Київ, 2021.
2. Цифрова компетентність вихователя в умовах сучасних інформаційних трансформацій: навч. посібник. — Львів, 2024.
3. Крутій К. Л. Створення багатовимірного освітнього простору в закладі дошкільної освіти: методичні рекомендації. — Запоріжжя, 2019.
4. Інклюзивне навчання в закладах дошкільної освіти: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. А. Колупаєвої. — Київ, 2020.
5. Штучний інтелект в освіті: практичні кроки для вчителя та вихователя. — К., 2025.

Додаткова література

1. Піроженко Т. О. Особистість дошкільника: перспективи розвитку / Т. О. Піроженко. — Тернопіль: Марівець, 2020.
2. Казкотерапія та арт-терапія в роботі з дошкільниками / упоряд. О. А. Анісімова. — Харків: Основа, 2019.
3. Соціально-фінансова освіта дітей дошкільного віку: теорія і практика. — К., 2022.